

ماکس وبر و توماس مان

رسالت و برساختن خود

www.ketab.ir

هاروی گلدمن

مترجم:

قربان عباسی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

- سرشناسه : گلدمن، هاروی، ۱۹۴۶-م.
-Goldman, Harvey, 1946
- عنوان و نام پدیدآور : ماکس وبر و توماس مان: رسالت و برساختن خود/هاروی گلدمن؛ مترجم قربان عباسی؛ ویراستار محسن ساکتی
- مشخصات نشر : قزوین: مجمع آوید، ۱۴۰۲.
- مشخصات ظاهری : ۳۶۹
- شابک : 978-622-93353-9-0
- وضعیت فهرست نویسی : فیا
- یادداشت : این کتاب تلاشی است تا از رویارویی ماکس وبر و نیز توماس مان، جامعه آلمان را بشکافم و حتی بیشتر از آن، خود این نویسندگان را با نامم که چگونه به جهان، سیاست و فرهنگ می‌نگرند.
- یادداشت : عنوان اصلی: Max Weber and Thomas Mann: calling and the shaping of the self, C1988.
- عنوان دیگر : رسالت و برساختن خود.
- موضوع : وبر، ماکس، ۱۸۶۴ - ۱۹۲۰م.
- موضوع : Weber, Max
- موضوع : مان، توماس، ۱۸۷۵-۱۹۵۵م.
- موضوع : Mann, Thomas, 1875-1955
- موضوع : رسالت انسانی -- مسیحیت
- موضوع : Vocation -- Christianity
- شخصیت : Personality
- ویژگی‌های ملی آلمانی : National characteristics, German
- شناسه افزوده : عباسی، قربان، ۱۳۵۷ -، مترجم
- شناسه افزوده : abbasī, Qorban
- رده بندی کنگره : BV۴۷۴۰
- رده بندی دیویی : ۱۲۶
- شماره کتابشناسی ملی : ۹۳۶۳۱۶۴
- اطلاعات رکورد : فیا
- کتابشناسی : 9362696
- کد پیگیری :

www.ketab.ir

ماکس ویر و توماس مان: رسالت و برساختن خود
نویسنده: هاروی گلدمن (Harvey Goldman, 1946)

مترجم: قربان عباسی

ویراستار: محسن ساکتی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۳۳۵۳-۹-۰

چاپ اول: ۱۴۰۲

شمارگان: ۵۰۰ جلد

طرح جلد: صنم پورکلباسی

حروفچینی، صفحه‌آرایی: انتشارات شمع آوید

چاپ و صحافی: پیشگام

قیمت: ۱۹۵,۰۰۰ تومان

انتشارات شمع آوید

کد نشر: ۱۶۰۱۹

تلفن: ۰۹۱۲۱۸۲۷۵۲۵ - مدیر مسئول: محسن ساکتی

ایمیل: shameavid.pub@gmail.com

سایت سفارش خرید و تهیه نسخه الکترونیکی: <https://chaponashr.ir/shameavid>

فروشگاه فروش کتاب:

قزوین، میدان نخچیان، ضلع شرقی دانشگاه آزاد قزوین، شهر کتاب قزوین [insta: Qazvin.bookcity](https://www.instagram.com/Qazvin.bookcity)

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب برای انتشارات شمع آوید محفوظ است.
تکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه از جمله فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی و پخش بدون دریافت مجوز قبلی و کتبی از ناشر ممنوع است.
این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.

فهرست مطالب

- ۱۱..... ■ مقدمه نویسنده به ترجمه فارسی
- ۱۷..... ■ مقدمه نویسنده
- فصل اول: پرسمان کار و هویت و رسالت در آرای وبر و توماس مان**..... ۲۳
- ۳۸..... بورژوازی و رسالت در اندیشه‌های وبر و توماس مان
- ۴۷..... وبر و رسالت پیوریتن
- فصل دوم: کشف رسالت الهی در اخلاق پروتستانی**..... ۵۵
- ۵۵..... اهمیت رسالت الهی
- ۶۰..... روح سرمایه‌داری
- ۶۵..... اهمیت اولین کارفرمایان و کارآفرینان بزرگ
- فصل سوم: منشأ و خاستگاه مفهوم رسالت**..... ۸۱
- ۸۷..... کالوینسم و مفهوم رسالت
- ۹۲..... انقیاد نفس و کار
- ۱۰۱..... پرورش افراد سرمایه‌دار
- ۱۰۷..... درسی که می‌توان از مفهوم رسالت آموخت
- فصل چهارم: وبر، خود غربی و آفرینش شخصیت**..... ۱۱۳
- ۱۱۵..... ایده شخصیت در میان متفکران معاصر وبر
- ۱۳۰..... مفهوم شخصیت در جامعه‌شناسی دین وبر
- فصل پنجم: فرهنگ دینی شرقی و غربی**..... ۱۴۱
- ۱۴۷..... الگوهای خود و شخصیت در شرق
- ۱۵۶..... الگوهای خود و شخصیت در غرب
- ۱۶۳..... آریستوکراسی جدید
- فصل ششم: توماس مان و پرسمان شخصیت**..... ۱۶۹
- ۱۷۸..... شخصیت - هنرمند: بازنمایی و رنج
- ۱۷۸..... بازنمایی، رهایی و تعهد
- ۱۸۷..... ایدئولوژی رنج
- ۱۹۴..... مرگ در زندگی شخصیت هنری
- ۱۹۴..... «مرگ در ونیز»

■ مقدمه نویسنده به ترجمه فارسی

کتاب «ماکس وبر و توماس مان» اولین جلد از مجموعه‌ای دوجلدی بود که درباره جنبه‌های خاصی از فرهنگ آلمان نگاشته شد؛ منظور، آن جنبه‌هایی است که بر شکل‌گیری تأملات عالمانه، تعهد سیاسی و خودفهمی توسط دو تن از بزرگان خلاق جامعه آلمان در قرن بیستم یاری نمودند. وبر و توماس مان که تقریباً هم عصر بودند - و گرچه توماس مان وقتی چشم از جهان فرو بست که من تنها نه سالم بودم - در خانواده‌هایی مرفه و وابسته به طبقه متوسط به بالای جامعه در بخش شمالی آلمان بزرگ شدند و خود را در پژوهش‌های مرتبط با مسیحیت پروتستانی غربی غوطه‌ور ساختند، هر چند آن دو از زمینه‌های ذهنی و فرقه‌ای متفاوتی بودند. هر دو از میان بسیاری از معانی، درگیر پرسمان هویت ملت آلمان شدند، ملتی که در اواخر سده نوزدهم به دلیل جنگ پروس - فرانسه در سال ۱۸۷۰-۷۱ طعم اتحاد و همدلی را چشیدند. آنها همچنین خود را درگیر اندیشه و ادبیات پیشرفته اروپا در سده نوزدهم کردند و با تأمل ژرف روی آثار نیچه و شوپنهاور، که اتفاقاً آن دو نیز خود را وقف مطالعه میراث دینی و معنوی غرب کرده بودند، به بازاندیشی این میراث سنگین و سهمگین اقدام ورزیدند. اگرچه این دو فرزانه بزرگ در طی زندگی خویش رویکردهایشان نسبت به مسائل عدیده را بارها تغییر داده و به بازاندیشی آموخته‌های خویش اقدام کردند. لیکن چه وبر و چه توماس مان ادیب با اتخاذ ویژگی‌های سکولار میراث آیین پروتستان و با تأملات ژرف بر روی آن توانستند راهی بکشایند و بین هویت فردی خویش و هویت جمعی ملت خود پل بزنند. هم‌زمان آثار و مطالعات تیزبینانه این دو اندیشه‌ورز باعث شد که بین این میراث پروتستانی غرب و دیگر

موراثت دینی و معنوی جهان تفاوت قائل شوند. به زعم هر دو، میراث پروتستانیسم، میراثی یگانه و منحصر به فرد بود که تنها در مغرب زمین اتفاق افتاد و نظیر آن را نمی‌شد و نمی‌توان در هیچ جای دیگر دنیا سراغ گرفت. وبر روی «خود غربی» کار کرد که در برابر و در تضاد با «خود شرقی» بود، اگر چه منتقدانی هستند که او را به ساده‌سازی بیش از حد پرسمان تمایزات فرهنگی متهم می‌کنند. توماس مان بین فرهنگ غربی و فرهنگ روسی تفاوت قائل شد. امری که در آن زمان چندان هم نامتعارف نبود، بلکه بین فرهنگ غرب و فرهنگ مصر باستان و فرهنگ‌های همسو با آن، خاصه درباره ساختار ذهنی اسطوره شناختی این مثل تفاوت قائل شد و سعی کرد تفاوت‌های فرهنگ غربی با فرهنگ شرقی را به تصویر بکشد.

موضوعات این کتاب که در دهه ۱۹۸۰ به نگارش درآمدند محصول تجاربی هستند که در دهه ۱۹۶۰ به وقوع پیوستند. رشد و توسعه ذهنی و فکری من نه تنها ناشی از علایق بی‌کرانم به فلسفه و معرفت بود، بلکه محصول میل و تمنای دائمی‌ام به معنایابی زندگی بود؛ اینکه چگونه زندگی کنم و چگونه زندگی‌ام را درک کنم. آنچه باعث شد که در پی این دو میل و بخش پاسخ‌های لازم بر آنها باشم، تغییر و تحول اجتماعی و سیاسی‌ای بود که در ایالات متحده و جهان در پی خاتمه جنگ جهانی دوم اتفاق افتادند و مسائلی چون حقوق مدنی آمریکایی‌های آفریقایی تبار (سیاه‌پوستان) و همینطور مبارزه علیه جنگ آمریکا در ویتنام روی شکل‌گیری آرا و ایده‌های بعدی من بسیار تأثیرگذار بودند. این تغییرات سیاسی و اجتماعی باعث شد که رابطه‌ای ناگسستنی بین زندگی و تجارب شخصی‌ام از یک سو، و مداخله و مشارکت در مبارزات سیاسی و اجتماعی آن دوره پدید بیاید. طرفه آن که برخی رویدادهای تصادفی نیز بودند که امکان تأمل و تتبع من روی این مسائل را در محیط آکادمیک فراهم آوردند.

در اوج اشفستگی ذهنی و فکری‌ام در سال اول تحصیلات در دانشگاه برکلی در دهه ۱۹۶۰ که قصد اولیه‌ام برای مطالعه جامعه، فرهنگ و ادبیات یونان باستان را کنار گذاشته بودم و پس از این که مطالعه رشته‌های ریاضیات و فلسفه و

تاریخ را نیز به دلایلی پس زدم، آنگاه که در پی گزینه‌ای دیگر بودم، به طور اتفاقی در یک دوره تاریخ اندیشه‌های سیاسی که استادی فرمند آن را ارائه می‌داد شرکت جستم. در این جا بود که برای اولین بار با ادبیات و آرای ماکس وبر و مکتوبات ایشان «علم به‌مثابه وظیفه» و «سیاست به‌مثابه وظیفه» و همین‌طور پژوهش‌های اولیه وبر درباره تأثیر کالونیسیم، یکی از فرقه‌های تأثیرگذار مسیحیت پروتستانی و نضج‌گیری روح منحصر به فرد غربی سرمایه‌داری و فرهنگ کار و نقش و نفوذ آنها در شکل‌گیری جامعه مدرن سرمایه‌داری آشنا شدم. هرچند به‌خاطر سن پایین در آن سال‌ها - که فقط بیست سال داشتم - واقعاً زبان مفهومی «وظیفه» و «رسالت» را که وبر از جامعه‌شناسی دین برکشیده بود متوجه نبودم. این که این دو مفهوم مذهبی چگونه در برساختن جامعه مدرن غربی و حتی جستجوی معنای زندگی در سطح فردی و اجتماعی نقش ایفا نمودند، برای من چندان واضح نبود. چند ماه پس از این که عازم فرانسه بودم تا پژوهش دانشگاهی‌ام را شروع کنم، چند زمان خریدم تا در سفر دریایی همراه خود داشته باشم. یکی از این زمان‌ها ترجمه انگلیسی دکتر فاستوس (فاوست) توماس مان بود. کاری خارق‌العاده از یک افسانه دوره رنسانس درباره فردی که با شیطان قرارداد بست تا از کنج عزلت و تنهایی و درماندگی‌اش نجات یابد و بتواند دوباره با مردم خویش پیوند و دوستی بیابد و هم‌زمان نهایت دانشی را که در جستجویش بود به دست آورد. بعد از مطالعه این کتاب بود که متوجه شدم بین آثار توماس مان و ماکس وبر پیوند عمیق و وثیقی وجود دارد. متوجه شدم که چگونه مفهوم «رسالت»، «وظیفه»، «شخصیت» و «خود» در کانون توجه هر دو اندیشه‌ورز قرار دارد. اما قریب به ده سال طول کشید که پرده از روی این رازها بردارم و تلاش و تقلای این دو فرزانه بزرگ آلمان برای جستجوی مفهوم رسالت را دریابم و ده سال دیگر طول کشید تا این کتاب را به نگارش دریاورم که البته قرار بود با نگاشتن جلد دوم این کتاب، یعنی بررسی اندیشه‌ها و آرای میشل فوکو روی هرمنوتیک سوژه و ظهور خود غربی از دل یونان، روم و مسیحیت به پایان برسد.